

Andrey Parubiy vermoord. Maar wie was hij?

10 september 2025

Andrey Parubiy werd zaterdag 30 augustus op klaarlichte dag in Lviv in het westen van Oekraïne vermoord, doodgeschoten door een onbekende persoon die hem opwachtte achter een auto en vluchtte op een scooter. Direct werd gewezen in de richting van Moskou. Wie was deze Andrey Parubiy en wat is de betekenis van zijn moord voor Europa en de oorlog in Oekraïne?

Sleutelfiguur in de extreemrechtse (nazi) beweging

Andrey Parubiy is een voormalig Oekraïense parlamentsvoorzitter en tevens parlamentslid van extreemrechtse huize. Hij werd vermoord door een als een bezorgkoerier verklede persoon. De man wachtte Parubiy achter een auto op en als Parubiy hem op het trottoir voorbij liep, sloeg hij toe en schoot hem van achteren dood. Circulerende opnamen laten het schotmoment niet zien omdat dit vanuit de camera gezien achter een boom plaatsvond. Wie de camera bediende, is niet bekend. ([Beelden](#)) De vermoedelijke dader zou zijn [gearresteerd](#) en zou door chantage vanuit Rusland tot deze daad zijn gedwongen.

Lang was de 54-jarige Parubiy betrokken bij de nazi-beweging die vooral in het westelijk deel van Oekraïne gevestigd is. Hij was oprichter van de Sociaal-Nationale Partij die zich bediende van onversneden oude nazi-symbolen. De Oekraïense nazi-beweging gaat terug naar Stepan Bandera.

Wie is Stepan Bandera?

De actieve nazi-beweging in Oekraïne is sterk verbonden met de politieke erfenis van Stepan Bandera, de man die voorafgaand aan de inval van nazi-Duitsland in de Sovjet Unie werd gerekruteerd door de Duitse inlichtingendienst. Het was bekend dat Bandera Oekraïne uit de Sovjet Unie wilde losweken om tot een onafhankelijk Oekraïne te komen. Daarvoor trok hij actief op met de Duitse nazi's, een relatie die later zou worden verbroken omdat de nazi's Bandera te gevaarlijk vonden. Vooral zijn betrokkenheid bij de moord op tienduizenden in het Poolse Wolynië maakte hem tot oorlogsmisdadiger. Zijn nationalistische beweging roeide een groot deel van de regionale Joodse bevolking uit, de zogenoemde [massamoord van Babi Yar](#). Bandera zou in 1959 in München door vergiftiging door een KGB-agent worden vermoord.

Parubiy kan worden gekenschetst als een fanatieke 'Russenhater' en wil elke Russische invloed uit Oekraïne uitbannen. Hij was betrokken bij de eerste poging om de zittende regering omver te werpen in de Oranje Revolutie van 2004, toen demonstranten de resultaten van een presidentsverkiezingen betwistten. Uiteindelijk leidde dat tot de opkomst van Viktor Joesjchenko en zijn pro-EU, pro-NAVO-beleid en het aftreden van de meer pro-Russische Viktor Janoekovitsj.

In 2010 zou Viktor Janoekovitsj bij de verkiezingen weer verkozen worden omdat Joesjtsjenko zijn kiezers teleur had gesteld. Het zou een signaal aan het Westen zijn dat zij actief zal moeten ingrijpen om de door haar gewenste leider aan de macht te brengen. De laatste daad van Joesjtsjenko als president was de erkenning van Stepan Bandera als 'Held van Oekraïne' wegens zijn strijd in de Tweede Wereldoorlog om een onafhankelijk Oekraïne. Bandera is zeer omstreden vanwege zijn collaboratie met NAZI-Duitsland. Bandera leidde het Oekraïense opstandelingenleger, waarvan de mannen duizenden [Joden en Polen](#), waaronder vrouwen en kinderen, vermoordden terwijl ze aan de zijde van nazi-Duitsland vochten tegen het Rode Leger en de communisten.

De heldenstatus duurde niet lang. De herverkiezing van Janoekovitsj leidde tot het terugdraaien van deze erkenning. Het zou het stille startschot zijn voor de VS om in te grijpen om Oekraïne definitief het 'Vrije Westen' in te loodsen. Een tweede 'opstand' werd ontketend, de zogenoemde 'Maidanrevolutie', die temidden van een bloedbad leidde tot de vlucht van de zittende president Viktor Janoekovitsj naar Moskou.

[Wat gebeurde tussen 2014 en 2022 in Kiev?](#)

Andrey Parubiy en de scherpschutters van de Maidan

De bloedige afloop van de Maidanopstanden was te wijten aan een groep sluipschutters die vanaf een aan het Maidanplein gelegen gebouw op demonstranten én politie-agenten schoten. Hierdoor liepen de protesten, die zich al dagen voortsleepten uit op chaos. In die chaos vreesde de zittend president Janoekovitsj voor zijn leven en vluchtte uit Kiev, op weg naar Moskou. Parubiy zou een actieve leidende rol hebben gespeeld bij deze moord op onschuldige burgers en politie-agenten.

Andrey Parubiy (rood omcirkeld) bij de aftocht van de sluipschutters van de Maidan 2014.

Een aanwijzing voor de door de Amerikanen gewaardeerde rol van Parubiy is de reactie van de Amerikaanse diplomaat destijds, Geoff Pyat [op X](#) op zijn dood: *“Zoveel herinneringen aan Andriy Parubiy. Een werkelijk historische figuur die een centrale rol speelde in de opbouw van een democratisch en Europees Oekraïne. RIP.”*

Onder ‘opbouw van een democratisch en Europees Oekraïne’ moet worden verstaan het binnen NAVO en EU halen van Oekraïne, wetende dat dat een rode vlag voor Rusland zou zijn, vergelijkbaar met de situatie als Mexico Russische militaire bases op haar grondgebied zou toelaten.

Vele mogelijke redenen voor zijn moord

Parubiy werd maar liefst 8 maal beschoten, klaarblijkelijk mocht er geen kans zijn op overleving. Deze extreemrechtse voormalige parlementsvoorzitter draagt veel kennis van de in het Westen als volksopstand geframede staatsgreep in Kiev in 2014. Het Westen is nu een getuige kwijt, want mede-organisator, van de grote leugen die de basis legde voor de oorlog in Oekraïne. Parubiy was een van de

weinige mannen in Oekraïne die echt wist hoe je een volksopstand in een coup kon ombouwen. Hij organiseerde destijds de barricades en kende elke methode om mensen op straat te brengen en hen daar tegen de staatsmacht op te zetten. In het huidige Oekraïne is de mogelijkheid van een nieuwe Maidan heel reëel. De onvrede onder de bevolking over de oorlog en het Zelensky-regiem is groot. Voor de zittende macht is zo'n een persoon een gevaar, en het verwijderen van de man die de lucifer kan aansteken is dan een zaak van eigen belang.

Ook Rusland heeft een appeltje met hem te schillen. Immers met Parubliy's hulp escaleerde de Maidanopstand in een bloedbad en de vlucht van de pro-Russische Viktor Janoekovitsj. De vraag is alleen, waarom nu pas, 11 jaar na Maidan?

Een andere verklaring kan zijn dat schoon schip wordt gemaakt met de radicale krachten in het land die een vrede met Rusland in de weg staan. Het is publiek geheim dat Zelensky wordt en is bedreigd vanuit nazi-kringen als hij ook maar enige concessie richting Moskou doet. Hij werd ooit gekozen als president die vrede in het oosten van Oekraïne zou brengen.

Voor de Europese voorstanders van een 'eeuwige oorlog tegen Rusland' is een belangrijke steunpilaar weggefallen. Het is af te wachten of dit de houding van het regiem in Kiev zal veranderen.